

Projektna naloga
natečaja Evropa v šoli

KO TE ZVIJA RECESIJA

ali kakšna druga zoprinja

Avtorji:

z leve zgoraj: Daša Pirjevec, Erika Stanković, Karin Blažič, Mojca Terlikar, Blaž Černetič,
Matjaž Rudolf, Nejc Stopar;

z leve srednja vrsta: Natalja Marc, Ana Bolčina, Ana Poženeš, Hana Čermelj Bavec;

spredaj: Matej Filipič;

na fotografiji manjka: Andreja Slokar

Mentorica:

Petra Kodre

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

KAZALO

	Stran
KAZALO.....	2
I UVOD.....	3
II PROJEKTNI CILJI IN NJIHOVA SMISELNOST.....	3
III TEORETIČNI DEL PROJEKTA.....	4
3.1. KAJ O MATERIALNI STISKI BEREMO V KNJIGAH	4
3.2 HALO EFEKT (PRVI VTIS) – REVNI IN BOGATI	6
IV PREK TEORETIČNEGA DELA K PRAKTIČNEMU.....	7
4. 1 ANKETA	7
V PRAKTIČNI DEL PROJEKTA ALI »KAJ LAHKO NAREDIMO OZIROMA SMO NAREDILI MI?«.....	10
VI KONČNE UGOTOVITVE NAŠEGA PROJEKTA.....	12
VII SEZNAM UPORABLJENE LITERATURE.....	12
VIII PRILOGE.....	12

I UVOD

V začetku novembra smo pri razredni uri dobili zanimiv izziv – sodelovati v projektu z okvirnim naslovom *Revščina in izločenost*. Tema se nam je zdela zanimiva in aktualna, projektno delo nanjo pa predvsem koristno, zato je kar velik del našega 7. a sprejel ta izziv. In seveda nam ni žal – na koncu smo pridobili čisto vsi.

II PROJEKTNI CILJI IN NJIHOVA SMISELNOST

Po začetnih pogovorih smo sklenili, da bo cilj tega projekta naš skromen prispevek k zmanjševanju stisk, ki spremljajo revščino. Takoj nato smo natančno opredelili pojem revščina, in sicer kot »stanje, za katerega je značilno veliko pomanjkanje materialnih dobrin«¹.

Po načelu »*Želiš spremeniti svet? Začni pri sebi!*« smo se odločili, da bo naše delo potekalo na dveh ravneh: najprej se bomo poučili o doživljanju revščine, nato bomo po svojih močeh pomagali prizadetim. Projekt lahko zato razdelimo v dva dela: teoretični in praktični.

V teoretičnem smo se s pomočjo literature in filmov vživljali v problem revščine, da bi boljše razumeli tiste, ki se s tem spopadajo. Ugotoviti smo želeli, kako je finančna stiska prikazana v literaturi nekoč (ko je bilo pomanjkanje v veliki meri odvisno od velikosti in kakovosti zemlje in letine ter so bili ljudje vajeni skromnosti) in danes (ko skromnosti nismo vajeni in nas je recesija presenetila). Ker smo ugotovili, da danes finančno stisko bolj skrivamo, kot smo jo nekoč, smo se spraševali, po katerih znakih jo pa vendarle prepoznamo. Odgovor na to vprašanje smo iskali kar z igro asociacij.

Temu je sledil glavni – praktični del projekta. Tu smo najprej sestavili anketo o finančni stiski za učence 6.–9. razreda. Naš namen ni bil toliko zbiranje in obdelava podatkov, ampak predvsem spodbuda anketiranih k razmišljanju o tej problematiki. Verjamemo namreč, da lahko z anketo v kratkem času in na zelo nevsiljiv način veliko učencev spodbudimo k odločitvam za nekaj dobrega. Najpomembnejši del našega projekta pa je seveda konkretna pomoč. Pri razredni uri smo izvedli okroglo mizo in iskali vse možne načine, kako bi mi konkretno pomagali prizadetim. Kar nekaj idej se je porodilo in skoraj vse smo tudi uresničili. Več o tem je zapisano v nalogi.

---

¹ Maja Knehtl: Prikrita revščina v Sloveniji. http://arhiv.njena.si/kariera/finance/prikrita_revscina_v_sloveniji/menu_id_91.html (citirano 20. 1. 2010, ob 15.09)

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

III TEORETIČNI DEL PROJEKTA

3.1. KAJ O MATERIALNI STISKI BEREMO V KNJIGAH

Pregovor pravi, da je knjiga ogledalo družbe in človeka, ki po njej poseže, zato so se naši knjigožeri Mojca, Daša, Hana, Matjaž in Natalja (v fotoreportaži: fotografije 1–4) potopili v branje literature, v kateri je v ospredju finančna stiska. Svoje mnenje o prebranem so v obliki okrogle mize pred celim razredom predstavili drug drugemu. Oblikovala se je burna debata, v katero so posegli tudi tisti, ki niso brali knjig na to tematiko.

	Avtor: Naslov knjižnega dela ²	Kratka obnova	Ime osebe s finančno stisko	Kako okolje revno osebo sprejme?	Kakšno čustvo te je ob branju prevzemalo do revne osebe?	Si v revnem junaku zagledal delček sebe?
1	Ivan Cankar: Bobi	Peter je upal, da ga bo Mihče na dan velikega praznika pogostil in da bo nekaj dobrot lahko nesel še domov, a je namesto tega doživel razočaranje in ponižanje.	Peter	Neobčut- ljivo	sočutje	Ne
2	Ivan Cankar: Sošolec Tone	Nekdanja sošolca po 25 letih obujata spomine na dni, ko je Ivan na Tonetovo pobudo prodal njegove šolske knjige, zaslužek od prodaje pa dal materi, da bi ga ta dala Tonetu. Tega ona ni naredila, ker je bila tudi sama v veliki stiski.	Tone, Ivan	/	sočutje	Ne
3	Ivan Cankar: Desetica	Mati je Ivana obiskala v internatu in mu dala desetico. S tem ga je zelo razveselila, saj je vedel za njeno veliko žrtev.	Cankarjeva družina	Neobčut- ljivo	sočutje	Ne

² SEZNAM PREBRANE LITERATURE: 1) Ivan Cankar: Moje življenje. M&M, Ljubljana, 1991. 2) Ivan Tavčar: Med gorami: slike iz loškega pogorja. MK, Ljubljana, 1985. 3) Prežihov Voranc: Solzice. MK, Ljubljana, 1988. 4) Tone Seliškar: Bratovščina Sinjega galeba. MK, Ljubljana, 1985. 5) Branka Jurca: Ko zorijo jagode. MK, Ljubljana, 1983. 6) Robert Swindells: Na hladnem. MK, Ljubljana, 1998. 7) Janja Vidmar: Princeška z napako. DZS, Ljubljana, 1998.

4	Ivan Cankar: Skodelica kave	Cankar si je nekoč zaželel kavo, čeprav je vedel, da je to skoraj neuresničljivo. Ko mu jo je mati prinesla, jo je zavrnil.	Cankarjeva družina	/	sočutje do matere, obsojanje Ivana	Ne
5	Ivan Cankar: Sveto obhajilo	Otroci so čakali na mater, da jim bo prinesla kruh. Obsojali so jo, da je sama že jedla in je zato zdaj pozabila nanje, v resnici pa je morala kruh priberačiti in se je zato zavleklo.	Cankarjeva družina	Neobčutljivo	sočutje do matere, obsojanje otrok	Ne
6	Ivan Tavčar: Šarečeva sliva	Za Meto je bil največji strah v življenju to, da bi morala kdaj beračiti. V bojazni, da bi ji vihar odnesel slivo in zaklad pod njo, je slivo posekala. Pri tem Meta umre.	Meta	Neobčutljivo	sočutje	Ne
7	Prežihov Voranc: Tri pisanke	Voranca je bilo sram, da sta na pisanki, ki jo nese sirotici, samo dva zeksa, zato ju zamenja za krono s pisanice, ki je namenjena njim, čeprav so pri Vorancu na to krono računali.	Vorančeva družina	/	sočutje	Ne
8	Tone Seliškar: Bratovščina Sinjega galeba	Ivu je pokojni oče zapustil uborno jadrnico, on pa se je s svojo pridnostjo, poštenostjo ter prijatelji po dogodivščinah na morju domov vrnil z lepo ladjo.	Ivo	večina neobčutljivo	sočutje	Ne
9	Branka Jurca: Ko zorijo jagode	Jagoda je občutljiva pubertetnica, ki sama sicer ne živi v pomanjkanju, a rada pomaga drugim, ki so v težavah.	Sosedovi otroci	sočutno	sočutje	Ne
10	Robert Swindells: Na hladnem	Link je po težavah v družini postal brezdomec in se spopadal s težavami preživetja na ulici.	Link	neobčutljivo	sočutje	Ne
11	Janja Vidmar: Princeska z napako	Fatima je begunka v Sloveniji, kjer zaradi svojega obnašanja in kulture ni sprejeta. Njena družina živi v stalni revščini, te težave rešuje tudi s krajo.	Fatimina družina	neobčutljivo	sočutje in obsojanje hkrati	Ne

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

Posebno pozornost smo namenili tudi pravljicam, saj se glavne osebe v njih zelo pogosto spopadajo z revščino. V precep smo vzeli Andersenove pravljice³. Ugotovili smo, da je boj z revščino njihov skupni imenovalec. Revna oseba je vedno dobra, zato bralec z njo sočustvuje. Srečen konec v takih pravljicah vedno pomeni preobrat od revščine k bogastvu.

S prebiranjem literature smo ugotovili, da je v današnji mladinski literaturi je revščina veliko manj pogosta, kot je v delih klasikov 20 stoletja. Bralec s knjižnim junakom navadno sočustvuje, vendar se večinoma ne poistoveti z njim, saj meni, da se sam s tako stisko ne bo spopadal. S prizadetimi je torej veliko lažje sočustvovati kot pa se z njimi zares poistovetiti. Stvari so torej veliko bolj zapletene, kot se sprva zdi.

3.2 HALO EFEKT (PRVI VTIS) – REVNI IN BOGATI

Ker smo že na začetku predpostavljali, da prizadeti svojo revščino skrivajo (to smo s prebiranjem literature in z rezultati ankete kasneje tudi potrdili), nas je najprej zanimalo, kaj pa jo vendarle najprej izdaja. Da bi odgovorili na to vprašanje, smo izvedli igro asociacij. Vsak od nas je dobil listek, kjer je pod številko ena napisali tisto lastnost, po kateri najprej sodi, da ima nekdo finančne težave, nato pod številko dve pripisal tisto lastnost, ki mu to druga po vrsti najhitreje sporoča, in nato enako še pod številko tri. Na koncu sta Blaž in Nejc obdelala podatke, tako da sta vsem lastnostim, ki so jih sošolci vpisali pod št. ena, pripisala tri točke, tistim pod št. dve sta pripisala dve točki, tistim pod številko tri pa eno točko. Na koncu sta seštela vse točke ob posamezni lastnosti (v fotoreportaži fotografija št. 5) in ugotovila, da na finančno stisko najpogosteje sklepamo po obleki (58 točk), nato po obnašanju (28 točk), sledijo šolske potrebščine (22 točk), izbira prijateljev (20 točk), avtomobil (13 točk), hiša (13 točk), osebna higiena (11 točk), denar (10 točk), obiski na domu (5 točk), pričeska (3 točke), kolo (2 točki), praznovanje rojstnih dni (2 točki), po 1 točko pa: okolica hiše, kraj bivanja in šola v naravi.

Na enak način smo pri istih učencih izvedli tudi igro asociacij za ugotavljanje značilnosti bogatih. Nejc in Blaž, ki sta analizirala odgovore, sta ugotovila, da bogataše najpogosteje povezujemo z dobro obleko (52 točk), prepoznamo jih po obnašanju (37 točk), po avtomobilu (24 točk), hiši (19 točk), pričeski in urejenosti (vsaka po 6 točk), mobitelu in

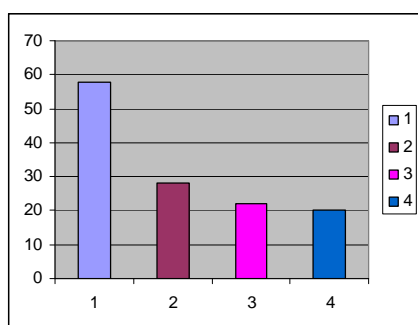
---

³ Hans Christian Andersen: Andersenove pravljice. Mladinska knjiga, Ljubljana, 2007

šolskih potrebščinah (vsako po 4 točke), copatih (3 točke), osebni higieni in računalniku (vsak po 1 t).

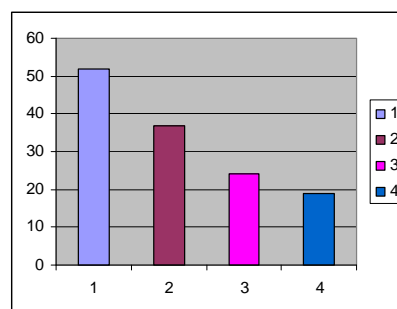
Spodnja grafa prikazujeta razmerje med prvimi štirimi najpogosteje zapisanimi odgovori pri obeh igrah.

Graf št. 1: Znaki revščine

1 = oblačila, 2 = obnašanje,
3 = potrebščine, 4 = prijatelji

Graf št. 2: Znaki blagostanja

1 = oblačila, 2 = obnašanje,
3 = avtomobil, 4 = hiša

IV PREK TEORETIČNEGA DELA K PRAKTIČNEMU

4.1 ANKETA

Na osnovi pogovorov pri razredni uri smo pripravili anketo, s katero bi ugotovili, kakšen odnos imajo naši vrstniki do tistih, ki so se znašli v finančni stiski ali so kako drugače izločeni iz družbe. Pri tem želimo poudariti, da **namen naše ankete ni bil le pridobivanje informacij, ampak predvsem spodbuda k razmišljanju o tej tematiki. Upali smo, da bomo s tem vsaj koga od njih spodbudili k drugačnemu razmišljanju ali celo ravnanju.**

Anketirali smo po 25 učencev 6., 7., 8. in 9. razreda, in sicer tako, da v vsakem razredu polovico⁴ deklet in polovico fantov. V spodnjih tabelah so strnjeno prikazani odgovori pravilno izpolnjenih vrnjenih vprašalnikov. V fotoreportaži fotografija št. 6 prikazuje dekleta pri tem razvrščanju in analiziranju odgovorov.

⁴ Ker 25 ni deljivo z 2, smo anketirali po 12 oziroma 13 učencev vsakega spola.

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

Se ti zdi, da danes veliko govorimo o finančni krizi in težavah, ki so z njo povezane?									
DEKLETA					FANTJE				
Razred	Da.	Še kar veliko.	Niti ne.	Sploh ne.	Razred	Da.	Še kar veliko.	Niti ne.	Sploh ne.
6. r.	3	4	5	1	6. r.	3	4	3	1
7. r.	2	4	4	2	7. r.	2	5	2	0
8. r.	2	4	4	1	8. r.	3	3	2	2
9. r.	1	1	4	1	9. r.	2	0	4	3

Tabela 1: Pogostost pogovorov o finančni krizi in z nji povezanih težavah

Iz tabele 1 je razvidno, da so večini anketirancev pogovor o finančni krizi ni tuj, saj se z njim tudi sami na različne načine srečujejo.

Se ti zdi, da so v tvoji okolici razlike med revnejšimi in bogatejšimi zelo opazne?									
DEKLETA					FANTJE				
Razred	Da.	Še kar opazne.	Ne tako opazne.	Sploh niso opazne.	Razred	Da.	Še kar opazne.	Ne tako opazne.	Sploh niso opazne.
6. r.	2	3	7	1	6. r.	2	1	6	3
7. r.	1	4	6	1	7. r.	0	1	6	0
8. r.	2	6	4	0	8. r.	3	3	2	2
9. r.	0	3	4	1	9. r.	2	1	5	1

Tabela 2: Opaznost razlik med revnejšimi in bogatimi v tvoji okolici

Tabela 2 kaže, da skoraj vsi anketirani (ne glede na spol in starost) razlike med revnimi in bogatimi sicer opazijo, vendar so mnenja, da le-te niso zelo izrazite.

Da bi moji vrstniki manj čutili težave, povezane s finančno stisko, bi bil pripravljen ...											
DEKLETA						FANTJE					
Razred	A	B	C	Č	D	Razred	A	B	C	Č	D
6. r.	4	8	5	3	1	6. r.	2	4	6	3	2
7. r.	4	6	1	3	1	7. r.	0	4	2	2	4
8. r.	4	8	4	0	5	8. r.	5	3	1	4	3
9. r.	3	2	4	0	3	9. r.	2	3	5	1	2

Tabela 3: Da bi moji vrstniki manj čutili težave, povezane s finančno stisko, bi bil pripravljen ...

A = odpovedati se dragim oblačilom (da se revnejši vrstnik ne bi počutil manjvrednega),

B = del žepnine nameniti za otroke v stiski,

C = odpovedati se kakšnemu šolskemu izletu, plačani delavnosti itd. (da se sošolec ne bi počutil manjvrednega)

Č = odpovedati se računalniku (da se sošolec ne bi počutil manjvrednega)

D = odpovedati se dragemu mobilnemu telefonu (da se sošolec ne bi počutil manjvrednega)

Anketno vprašanje št. 3 je bilo za nas ključno, saj mu pripisujemo največjo konkretno korist. Odgovori nanj pa so zanimivi tudi zato, ker kažejo tudi razlike med spoloma in so nas s tem presenetili. Nismo pričakovali, da se bodo dekleta v tolikšni meri pripravljena odreči dragim oblačilom, fantje pa mobilnim telefonom. Mogoče pa se je tolikšen delež vprašanih tako odločil ravno zaradi žrtve, saj vprašanje omenja odpoved, kar pa je lahko le to, kar imaš posebej rad. Naš komentar ob tem se glasi: od besed k dejanjem!

Pritrjuješ spodnjim trditvam? DA!											
DEKLETA						FANTJE					
Razred	A	B	C	Č	D	Razred	A	B	C	Č	D
6. r.	3	2	7	5	1	6. r.	3	4	2	4	4
7. r.	3	4	7	3	3	7. r.	1	3	3	3	1
8. r.	5	3	10	5	5	8. r.	7	3	4	6	1
9. r.	1	2	5	5	2	9. r.	0	3	3	3	3

Tabela 4: Stereotipi o revščini

A = Revni ljudje so vedno tudi nesrečni.

B = Če si bogat, si srečen.

C = Okolica revne ljudi podcenjuje.

Č = Okolici se revni ljudje smilijo.

D = Revni ljudje so največkrat sami krivi z svojo revščino.

Tabela 4 razkriva je povezana s spoštovanjem do ljudi, ki so se znašli v revščini. Največ vprašanih (še posebej pa dekleta) se strinja s trditvijo, da okolica revne ljudi podcenjuje. Ker se večini vprašanih ti ljudje tudi smilijo, je mogoče sklepati, da imajo anketirani sami sebe za bolj spoštljive in sočutne, kot je njihova okolica. Manjši delež vprašanih finančni položaj vzporeja z osebno srečo.

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

V PRAKTIČNI DEL PROJEKTA ALI »KAJ LAHKO NAREDIMO OZIROMA SMO NAREDILI MI?«

Ob razmišljanju, kako bi tudi sami vsaj malce pripomogli k lažšanju raznih stisk, smo se spomnili na **gospo Vero Kodrič, predsednico Območnega združenja Rdečega križa Ajdovščina**, ki nas je obiskala v šoli (v fotoreportaži: fotografija št. 7). Postavili smo ji dve vprašanji.

1) Ali v naši občini veliko ljudi občuti recesijo?

Ja, kar nekaj. Tudi v ajdovski občini so družine, ki jih je prizadel razpad velikih podjetij, npr. MIP-a

2) S čim bi jim lahko mi najbolj pomagali?

Prav veliko vi ne morete narediti. Največ lahko pomagate s tem, da otrok iz takih družin ne zapostavljate, jih sprejmete medse ter jim po potrebi pomagate pri učenju.

Če torej povzamemo: – z majhnimi koraki do velikih rezultatov! Gremo takoj v akcijo! Pripravili smo okroglo mizo, da bi poiskali možnosti, kako po svojih močeh omiliti vsaj kakšno stisko. Prišli smo do naslednjih ugotovitev:

1) Oblačila, ki jih ne potrebujemo več, lahko podarimo. Če smo z neko revno osebo v zelo tesnih odnosih, jih lahko damo kar njej, drugače pa je bolje, da jo nesemo na Karitas ali RK, da ne bi koga prizadeli. Vsi člani tega projekta smo že kdaj pomagali na ta način.

2) Svojo iznajdljivost lahko pokažemo za njegov/njen rojstni dan. Namesto da bi taki osebi kupili kakšno neuporabno darilo (npr. plišastega medvedka), lahko podarimo kakšno šolsko potrebščino, za katero smo ugotovili, da je nima ali pa je že dotrajana. To je lahko nalivno pero, šolski copati, barvice ... Seveda pa s svojo darežljivostjo ne smemo pretiravati, saj se lahko hitro zgodi, da ta oseba sprevidi naše ravnanje in se zato počuti osramočeno.

3) Včasih se zgodi, da je materialna stiska povezana tudi z učno neuspešnostjo. Vzrokov za to je lahko več, npr.: priselitev v Slovenijo in nepoznavanje jezika, pomanjkanje učnih pripomočkov, psihična obremenjenost zaradi finančnih težav ... Zelo pogosto se ti vzroki pojavijo tudi v kombinaciji. Za takega učenca bo zelo dobrodošla naša učna pomoč, saj mu njegovi starši ne bodo mogli plačati inštrukcij. Na ta način bo ta učenec pridobil tudi na samozavesti, saj bo v nas videl prijatelja, pa še učni uspeh se mu bo izboljšal. Tudi v našem razredu si med sabo radi pomagamo, saj se je že večkrat izkazalo, da je tako učenje koristno

tako za tistega, ki je v vlogi učitelja, kot za onega, ki je v vlogi učenca. Šele ko znaš učno snov pojasniti drugemu, jo zares obvladaš!

4) Pomagamo lahko s sodelovanjem v dobrodelnih akcijah. V našem razredu smo že septembra zbirali plastične zamaške (v fotoreportaži: fotografija: št. 10), da bi Anže čim prej dobil nožno protezo, ki bi njegovo življenje približala tistemu, ki ga je živel pred prometno nesrečo (Anžetova zgodba je opisana na: <http://www.subjectx.net/> (22. 12. 2009, 15:45). No, zdaj, ko je Anže že zbral dovolj zamaškov, zbiramo že za drugega, ki potrebuje tako pomoč.

Kot šola pa smo se v decembru pridružili akciji OZ RK Ajdovščina in zbirali denar za Janka Černigoja, ki ga je potreboval za nakup stanovanja. Janko je pri 18 letih v prometni nesreči postal invalid tetraplegik, priklenjen na voziček. Po nesreči in dolgotrajni rehabilitaciji v raznih bolnišnicah se ni mogel več vrniti domov, ker so imeli doma preveč stopnic, pa tudi lokacija hiše ni bila primerna za takega invalida. Zato se je preselil v Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Vipavi, kjer mu je bilo sicer lepo, a vseeno si je želel lastnega doma. Ko se mu je pokazala možnost, da se preseli v majhno podnajemniško stanovanje, jo je takoj zagrabil in bil zaradi tega neizmerno srečen. Zdaj pa ga je presenetila neprijetna novica, da mora stanovanje ali odkupiti ali se iz njega odseliti. Ker nima dovolj denarja in tudi ne več staršev, da bi mu pomagali, je OZ RK Ajdovščina organiziral akcijo zbiranja pomoči. Tako smo na naši šoli zanj zbrali 1228,23 evrov, ki smo mu jih izročili v obliki simbolnega bona, ko nas je v januarju obiskal (v fotoreportaži: fotografiji 8 in 9). Našega darila je bil seveda zelo vesel. Pa tudi mi smo bili veseli njegovega obiska, saj nas je s svojo vedrino prepričal, da je tudi po tako težki življenjski preizkušnji mogoče živeti polno in zadovoljno življenje.

5) Dokaz, da smo za našo okroglo mizo bili res polni domislic, je tudi naslednja, napol nora, a verjetno zelo učinkovita ideja. To je postavitve javno dostopne spletne strani, kamor bi prostovoljci (posebej nagovorjeni bi bili znani slovenski bogataši) v abecedni seznam darovalcev zabeležili, kolikšno vsoto denarja podarjajo v dobrodelne namene. Ti bi se zaradi tekmovalnosti in želje po dokazovanju verjetno izkazali veliko bolj dobrodušne, kot bi se sicer. S tako zbranim denarjem bi zagotovo v veliko družinah lahko rešili finančne težave. Predpostavljali smo, da bi tudi bogatašem tak način dokazovanja prinesel več zadovoljstva (in manj dela) kot skrb za dokazovanje zunanjega blišča in prestiža.

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

VI KONČNE UGOTOVITVE NAŠEGA PROJEKTA

»Kdor daje pomoč, je privilegiran,« pravi pregovor, ki pa smo ga avtorji tega projekta poznali že prej, saj smo skoraj vsi že bili kdaj vključeni v kakšno obliko dajanja pomoči ali sodelovanja z nemočnimi. Že lani smo kot šestošolci imeli možnost, vključiti se v projekt *Kdo sem*, v okviru katerega smo поблиže navezovali stik z vrstniki iz Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava ter z varovanci Doma starejših občanov Ajdovščina. Danes imamo tam prijatelje, kar oboje bogati in prinaša veselje.

V tem projektu smo skušali iskati še nove oblike pomoči in sodelovanja z nemočnimi. Tokrat smo se dela lotili najprej na teoretični ravni – s pomočjo pogovorov, prebiranja sodobne mladinske literature ter klasike smo ugotovili, da je kakršnakoli izločenost za prizadetega velik problem, ki ga drugi ne morejo v polnosti razumeti, lahko pa z njim sočustvujemo. Pri tem je najpomembnejše spoštovanje in iskrenost namena, saj svojo šibkost pred drugimi vsi najraje skrivamo. Ker pa smo vendarle želeli komu pomagati, smo se o najprimernejši obliki pomoči posvetovali s predsednico OZ RK Ajdovščina, gospo Vero Kodrič, ki nam je rekla, da lahko največ naredimo s tem, da vsakogar sprejmemo in mu pomagamo v majhnih dejanjih, ki se sproti ponujajo. Tako smo okrepili medsebojno učno pomoči, ki smo si jo sicer že prej nudili, prizadevali smo si za iznajdljivost pri izbiri raznih daril za tiste, ki so v denarni stiski, in za zmernost v izbiri (dragih) oblačil, mobilnih telefonov itd. zase.

Vključili smo se tudi v dve dobrodelni akciji: zbirali smo plastične zamaške za Anžeta, ki je v prometni nesreči izgubil nogo, in s svojimi finančnimi prispevki pomagali pri odkupu stanovanja našemu rojaku Janku Černigoju, ki je po prometni nesreči postal tetraplegik.

VII SEZNAM UPORABLJENE LITERATURE

Seznam uporabljene literature je naveden v podčrtanih opombah na straneh 1 in 2.

VIII PRILOGE

K projektni nalogi prilagamo pet stani obsežno fotoreportažo našega dela.

FOTOREPORTAŽA NAŠEGA DELA

Fotografije 1 – 4: Daša, Hana, Matjaž in Natalja so predstavili knjige, ki so jih prebrali.

Fotografiji št. 5 in 6: Nejc in Blaž preštevata odgovore v igri asociacij, dekleta pa razvrščajo anketne lističe.

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

Fotografija št. 7: Rok in Erika se z gospo Vero Kodrič, predsednico Območnega združenja Rdečega križa Ajdovščina, pogovarjata o tem, kako bi lahko mi pomagali tistim, ki so se znašli v stiski.

Fotografiji št. 8 in 9: V januarju nas je obiskal gospod Janko Černigoj, kateremu smo ob tej priložnosti izročili svoj prispevek za pomoč pri nakupu njegovega stanovanja.

POMAGALI SMO TUDI ŽE PRED PROJEKTOM

Že v septembru smo se pridružili tistim, ki so zbirali zamaške za Anžetovo nogo. Zdaj, ko je akcija zanj uspešno končana, jih zbiramo za druge, ki potrebujejo podobno pomoč kot Anže.

Fotografija št. 10: Največ zamaškov je v našem razredu zbrala Andreja, sledita ji Matej in Ana, ki sta na tej fotografiji.

Fotografiji št. 10 in 11: Mojca, Hana in Karin imajo prijatelje v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava.

*Bogat je ta, ki veliko ima, bogatejši je tisti, ki malo potrebuje.
Najbogatejši je oni, ki veliko daruje.*

Fotografije št. 12 – 15: Matej, Ana in Natalja radi obiščejo gojence Doma starejših občanov v Ajdovščini. Starejši se mladih prijateljev razveselijo ravno tako, kot bi bili njihovi sorodniki.

V lanskem šolskem letu sta Natalja in Erika napisali in likovno opremili slikanico »Živeti skupaj – vi pri meni, jaz pri vas«, v kateri je poudarek na sprejemanju nemočnih. Celotna slikanica je na ogled na http://www.os-ajdovscina.si/ziveti_skupaj/ziveti_skupaj.html, spodaj pa je le nekaj izsekov iz nje. Za to delo sta na Mednarodnem natečaju za najboljšo otroško in mladinsko knjigo mestne občine Schwanenstadt v Avstriji junija 2009 prejeli posebno nagrado strokovne žirije (<http://www.si21.com/news.php?id=66666>).

Če bi zdravje s čim primerjala,
bi ga s srečo,
ker niso vsi ljudje srečni.

Ko te primem za roko,
skozi tvojo tanko kožo
čutim tvojo kri,
ki jo po šibkem telesu poganja
tvoje toplo srce.

Najini starši so si podali roke v pozdrav,
midva iz njih sestavljava metulja,
ki naju skupaj ponese v skupen svet svobode in sanj.

Bogat je ta,
ki lahko ponudi svojo roko in srce.

